

Η μητρότητα θυσία στο βωμό του κέρδους

**Ξανθή Παπαγεωργίου*,
μέλος του ΔΣ της ΟΓΕ**

Η αναπαραγωγική διαδικασία είναι μία από τις κορυφαίες διαδικασίες της φύσης. Η δε προστασία των παιδιών και της μητρότητας αποτελεί υποχρέωση της κοινωνίας.

Το κράτος σήμερα δε θέλει και δεν μπορεί να προστατεύσει τη μητρότητα. Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με τους εργοδότες, η εγκυμοσύνη μιας εργαζόμενης και η μετέπειτα ανάγκη φροντίδας του νεογνού οδηγούν σε «ελάττωση της παραγωγικότητάς της και τελικά σε μείωση της ανταγωνιστικότητας και της κερδοφορίας τους». Έτσι, για να διασφαλιστούν τα κέρδη τους, η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της κυβέρνησης υλοποιείται με μέτρα που ευθέως αντιστρατεύονται την ίδια τη μητρότητα, παρά τις «ανησυχίες» για την υπογεννητικότητα και τη γήρανση του πληθυσμού.

Γενικότερα η μητρότητα χτυπιέται, αφού δεν προστατεύεται η υγεία και η ασφάλεια της εργαζόμενης, παρόλο που υπάρχει και σχετική νομοθεσία που όμως στην πράξη δεν εφαρμόζεται. Επίσης, η δραματική κατάσταση στις υπηρεσίες Υγείας επιβαρύνει ιδιαίτερα τις γυναίκες. Αναγκάζονται είτε να ακριβοπληρώνουν τις... «υπηρεσίες υγείας» είτε να τις στερούνται. *Για παράδειγμα, το επίδομα τοκετού χορηγείται μόνο σε όσες γυναίκες γεννούν στο σπίτι!*

Ταυτόχρονα, οι ελαστικές σχέσεις εργασίας, οι συμβάσεις 1 μήνα, ακόμα και 1 μέρας, όπως και η εντατικοποίηση της εργασίας, σε συνδυασμό με την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων που προέβλεπαν και μια σειρά ζητήματα για την προστασία της μητρότητας, προκαλούν πολύ μεγάλη ανασφάλεια στη νέα γυναίκα που βρίσκεται στη φάση δημιουργίας οικογένειας.

Χτύπημα της μητρότητας στους χώρους δουλειάς

Τα περιστατικά «χτυπήματος» της μητρότητας στους χώρους δουλειάς είναι πια ο κανόνας. Οι αντιλαϊκές και αντεργατικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εκάστοτε κυβερνήσεων λύνουν τα χέρια των εργοδοτών ώστε να ζητάνε «πιστοποιητικά» από τις υποψήφιες εργαζόμενες περί μη εγκυμοσύνης στο παρόν και στο μέλλον, για να γίνει η πρόσληψη στην εργασία ή προχωρούν σε απόλυση μόλις φανεί η εγκυμοσύνη. Μια νέα μορφή πίεσης έχει εμφανιστεί πρόσφατα από τους εργοδότες, μετατρέποντας το βούρδουλα σε καρότο. Στην πραγματικότητα, προκαλούν και εκβιάζουν τις εργαζόμενες να αναβάλλουν την τεκνοποίηση, αξιοποιώντας την «καριέρα» ως καρότο, ζητώντας τους ακόμα και να προχωρήσουν στην «κρυοσυντήρηση» των ωαρίων τους...

Η κατάσταση φτάνει μέχρι του σημείου οι εργοδότες να έχουν λυμένα τα χέρια ώστε να μη διστάζουν ακόμα και να απαιτήσουν από τις εγκύους, εκβιάζοντάς τες, να προχωρήσουν σε έκτρωση προκειμένου να διατηρήσουν την εργασία τους.

Επιπλέον, οι σύγχρονες συνθήκες εργασίας χαρακτηρίζονται από παντελή έλλειψη μέτρων για την ασφάλεια και την υγεία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων κατά την εργασία.

Και όλα αυτά συμβαίνουν γιατί για τους εργοδότες η μητρότητα θεωρείται «κόστος». Γι' αυτό και θυσιάζεται στο βωμό της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και του κέρδους. Τελικά αποδεικνύεται πως η μητρότητα δε συμβαδίζει με το κέρδος των εργοδοτών και την ανταγωνιστικότητα, που είναι βασικές αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Απολύσεις εγκύων στο χώρο των μισθωτών τεχνικών

---

* Η Ξανθή Παπαγεωργίου είναι και πρόεδρος της Ομάδας Τεχνικών της ΟΓΕ.

Η *τυπική νομοθετική απαγόρευση* απόλυσης εργαζόμενης κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και για ένα χρόνο μετά από τον τοκετό ή και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, όταν η έγκυος απουσιάζει λόγω ασθένειας που οφείλεται στην κύηση ή τον τοκετό, και η απαγόρευση μεταβολής δυσμενώς των όρων εργασίας εγκύου ή γυναίκας που απουσιάζει με άδεια μητρότητας, *στην πραγματικότητα δεν τηρούνται*. Συνεχώς καταγράφονται περιστατικά απόλυσης εγκύων, προτάσσοντας ως αιτία την «πλημμελή εκτέλεση καθηκόντων».

Το πρόβλημα γίνεται ακόμη μεγαλύτερο στις συνθήκες ελαστικής απασχόλησης, όπως είναι για παράδειγμα οι εργαζόμενες με «μπλοκάκι» (Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών), όπου υπάρχει, στην ουσία, «ελευθερία» του εργοδότη να απολύει και γενικότερα να καταστρατηγεί τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων.

Στους τεχνικούς, γενικότερα στους επιστήμονες (μηχανικούς, γιατρούς, δικηγόρους) που εργάζονται με εξαρτημένη εργασία, το καθεστώς του δελτίου παροχής υπηρεσιών αποτελεί τον κανόνα και η τυπική μισθωτή σχέση την εξαίρεση. Στο σύνολο των μεγάλων δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι αυτοί φυσικά συγκαταλέγεται και η μητρότητα. Το πρόβλημα ιδιαίτερα στις εργαζόμενες τεχνικούς δεν αφορά μόνο τη δυνατότητα απόλυσής τους πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά από την εγκυμοσύνη, αλλά και μια σειρά δικαιώματα που δεν ισχύουν τυπικά για τις εργαζόμενες με «μπλοκάκι»: Άδεια μητρότητας, επιδόματα, μέτρα ασφάλειας της εργασίας για τις έγκυες, λεχώνες και γαλουχούσες κλπ. Ουσιαστικά, υπό αυτό το καθεστώς εργασίας αντιμετωπίζονται όπως οι αυτοαπασχολούμενες. Πρέπει να μεριμνούν οι ίδιες για την ασφαλιστική τους κάλυψη (απαιτούμενες προληπτικές, διαγνωστικές εξετάσεις και φάρμακα κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και μετά, περίθαλψη εμβρύου κλπ.). Μάλιστα, εδώ έρχεται να προστεθεί το πρόβλημα των υπέρογκων ασφαλιστικών εισφορών (της τάξης των 5.000 ευρώ το χρόνο, που μπορεί να φτάσουν και τα 8.000 ευρώ), που στους μηχανικούς έχει οδηγήσει πάνω από το 60% αυτών να είναι ανασφάλιστοι!

Στο χώρο των μισθωτών τεχνικών υπάρχουν πολλά παραδείγματα με απολύσεις εγκύων που εργάζονταν με «μπλοκάκι» χωρίς καμία αποζημίωση, όπως επίσης και με πίεση από τον εργοδότη για έκτρωση. Όπου όμως υπήρξε αγωνιστική παρέμβαση των σωματείων, υπήρξαν νίκες για τις εργαζόμενες.

Πρόσφατο παράδειγμα είναι η απόλυση εγκύου τεχνικού που εργαζόταν με «μπλοκάκι» στην υποδηματοποιία «Μιγκάτο». Μόλις η εργαζόμενη ανακοίνωσε την εγκυμοσύνη της στον εργοδότη, εξαναγκάστηκε να υπογράψει λύση της σύμβασής της, με την εταιρία να υπόσχεται υπογραφή νέας σύμβασης με νέους όρους εργασίας. Η νέα σύμβαση φυσικά δεν κοινοποιήθηκε ποτέ στην εργαζόμενη, ενώ ο εργοδότης επικαλέστηκε ότι πρόκειται για οικειοθελή αποχώρηση! Όμως οι εργαζόμενες και οι εργαζόμενοι δεν έμειναν με τα χέρια σταυρωμένα. Με την κινητοποίηση των σωματείων, όπως και της Ομάδας Τεχνικών της ΟΓΕ, ο *εργοδότης αναγκάστηκε να αποδεχτεί τα αιτήματα της εργαζόμενης*, να αναγνωρίσει την εξαρτημένη σχέση εργασίας και να καταβάλει ως αποζημίωση όλους τους μισθούς υπερημερίας για το διάστημα προστασίας λόγω εγκυμοσύνης και λοχείας.

Καμιά μόνη της!

Η προσπάθεια ατομικής διαπραγμάτευσης με τον εργοδότη ή η επίκληση στην «ανθρωπιά» του είναι μάταιη. *Το κέρδος του εργοδότη δεν καταλαβαίνει από ανθρωπιά και καλοσύνη.*

Η απάντηση σε όλα αυτά δεν μπορεί να είναι ατομική. Η λύση μπορεί να έρθει *οργανωμένα με αγώνες*, μέσα από τα σωματεία με ταξικό προσανατολισμό, τους Συλλόγους και τις Ομάδες της ΟΓΕ, γιατί μόνο μέσα από τον οργανωμένο αγώνα που βάζει στο στόχαστρο την πολιτική και τα συμφέροντα των εκμεταλλευτών του

μόχθου μας μπορούμε να βάλουμε εμπόδια και να ανατρέψουμε την αντιλαϊκή πολιτική.

Οι λαϊκές γυναίκες της χώρας πρέπει, με εφιαλτήριο την *ανάκτηση των απωλειών της τελευταίας περιόδου, να παλέψουμε για την ικανοποίηση των σύγχρονων αναγκών μας.*

Να διεκδικήσουμε αγωνιστικά τη χορήγηση επιδόματος τοκετού για όλες τις γυναίκες, εργαζόμενες στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, αυτοαπασχολούμενες, αγρότισσες, άνεργες ή ανασφάλιστες, ύψους 1.000 ευρώ για κάθε παιδί. Επίσης, άδεια μητρότητας με πλήρη μισθολογικά και ασφαλιστικά δικαιώματα, δυο μήνες πριν και έξι μετά από τον τοκετό, για όλες τις εργαζόμενες, καθώς και επίδομα μητρότητας για αυτοαπασχολούμενες και αγρότισσες. Κατάργηση κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας στον τομέα της Υγείας. Αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν Υγεία, Πρόνοια, Φάρμακο για όλο το λαό, τις γυναίκες, τους νέους γονείς και τα παιδιά τους. Πλήρη, δωρεάν προληπτικό έλεγχο και διαγνωστικές εξετάσεις, φάρμακα για όλες τις γυναίκες, χωρίς περικοπές και εξαιρέσεις.

Να βάλουμε τέλος στο δρόμο της εξαθλίωσης. Να αγωνιστούμε για μόνιμη και σταθερή δουλειά με όλα τα ασφαλιστικά και εργασιακά μας δικαιώματα, για έμπρακτη αναγνώριση της κοινωνικής αξίας της μητρότητας. *Υπάρχουν οι προϋποθέσεις για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες μας. Αρκεί να πιστέψουμε στη δύναμή μας, στη δύναμη της οργανωμένης πάλης.*